

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 162. 3

V Ljubljani, v sredo 18. julija 1888.

Letnik XVI.

O spravi med Nemci in Čehi.

△ Nemško-liberalni listi pisali so pred nekimi dnevi, da je knez Lobkovic znova pričel obravnave o spravi med Nemci in Čehi. Ali je kaj resnice na tem, ni še prišlo v javnost, gotovo pa je, da je ravno „češko vprašanje“ od začetka ustavne dobe vzrok mnogim hudim strankarskim bojem, ki slabé in ovirajo v deželi uspešno tekmovanje na polji omike, umetnosti in vede ter trajni in trdni ustavni red v državi. V krasni rodovitni in bogati deželi ob Veltavi in Labi, katero je narava omejila in ločila od sosednih dežel, bivata že stoletja češki in nemški narod ter sta se po stoletnem skupnem veselju in trpljenju, mnogih duševnih in materialnih koristih in krvni zvezi tako spojila, da bi popolna njuna ločitev ne bila brez slabih posledic za deželo in državo. Že nad dvajset let vrše se obravnave o spravi in poštenu pogodbu, toda doslej so se razbili vsi poskusi ob neodjenljivosti Nemcev na Češkem. Nemško-liberalna stranka — in to je navadno povsod — drži se nekrščanske in vsem človekoljubnim načelom nasprotne teorije o kládivu in nakovalu ter zahteva brezozirno dvomljive vrednosti čast, biti kládivo.

Vsakdo mora priznati, da je češka stranka, na čelu jej dr. Rieger, odjenjala do skrajne meje; voditelj njen žrtvoval je skoraj samega sebe in popularnost svojo pri narodu, ker je prepričan o potrebi miru v deželi in navdušen za blagor, srečo in slavo naroda svojega. Dr. Rieger — gotovo se ne motimo — tako trdno véruje v prihodnost Avstrije, da spravi mej Nemci in Čehi žrtvuje delo vsega svojega političnega življenja.

Že dne 22. avgusta 1868. leta povdarjali so češki poslanci v svoji izjavi, „da želé tako spravo z nemškimi sodeželani, po kateri se ne bodo kratile pravice nobeni narodnosti le z močjo večine“.

Po deželnozborskih volitvah l. 1870. sešel se je klub čeških poslancev k posvetovanju o pogojih sprave. Dr. Rieger, dr. Belsky in dr. Klaudy prišli so kot deputacija dne 26. avgusta v nemški klub ter razložili povod svojega prihoda. Še isti večer je

naznanila deputacija nemškega kluba češkim poslancem, da so zadovoljni s predlogom, na kar je dr. Rieger odgovoril: „Bog blagoslovi to dejanje!“

Posvetovanja spravnega odbora bila so brez-uspešna. Leta 1871. in 1878. ponujali so zopet češki poslanci roke v spravo. Dr. Rieger je zadnje leto govoril znane besede: „Ako naši nemški sodeželani devetindevetdesetkrat odbijejo roko, ponudili jim jo bomo stokrat“. Dne 1. avgusta 1883 je dr. Rieger zopet obravnaval z dr. Schmeykalom o spravi. Čez nekaj dni mu je odgovoril voditelj Nemcev na Češkem, da so nemški zaupni možje odločno odbili ponudbo.

Najbolj se je poostiril razpor mej Čehi in Nemci dne 22. decembra 1886, ko je nemško-liberalna stranka zapustila deželni zbor. V septembru 1887 je dr. Rieger znova pričel obravnave, in deželni maršal knez Lobkovic je osobno razložil dr. Schmeykalu pogoje: Da se ustanovi nemška kurija deželnega zbora, da ni treba vsem sodniškim uradnikom znati obeh deželnih jezikov, kar je za Nemce gotovo velikega pomena, ker se nočejo učiti češčine. Konečno naj bi občine, ki morajo za narodne manjšine ustanovljati šole, dobivale primerne podpore iz deželnega zaklada, kar je zopet velika koncesija nemškim mestom, ki se branijo za Čehé graditi šole.

Meseca januarija tekočega leta ponovil je knez Lobkovic povabilo k obravnavam. Dne 22. januarija je dr. Schmeykal odločno odbil ponudbo.

Iz tega prepriča se vsakdo, da bi Nemci le tedaj sprejeli ponudbo, ko bi se jim Čehi popolnoma udali ter jim prepustili neomejeno vodstvo v javnem življenju. Ko bi bilo Nemcem v resnici na tem ležeče, da se napravi mir v deželi, morali bi se vdeležiti nasvetovanih posvetovanj, ker le tem potem je sprava mogoča. Nemci postavljajo se vedno na vzvišeno stališče ter oholo vprašujejo Čehé: „Kje so Vaša poverilna pisma?“ To je navadni hocuspocus! Glavni vzrok nemške neodjenljivosti pa je needinost nemške stranke na Češkem. Starejši in treznejši voditelji morajo plesati, kakor jim godejo mladi oblastni kalini, in to je ravno najžalostnejše. Presvetli cesar sam želi to spravo, in

gotovo bi bil najlepši izraz zvestobe vladarju, ko bi se sprava uresničila pred slavnostjo cesarjeve štiridesetletnice. Ako pa bodo Nemci ostali trdovratni, dokazali bodo svetu, da niso sposobni za pravično in nepristransko vlado.

Papeževa okrožnica o človeški prostosti.

(Konec.)

Nasprotno pa drugi sicer ne ugovarjajo, da cerkev pravomočno obstoji — saj tega tudi ne morejo zanikavati —; vendar pa ugovarjajo njenemu značaju, njenim posebnim pravicam, kakor bi namreč ne bila popolna družba. Ti trdijo, da cerkev nima oblasti zakonov dajati, soditi, krivice kaznovati. Pusté jej samo, naj opominja, naj sovete daje in naj tiste vodi, ki se jej iz lastnega nagiba, prostovoljno klanjajo. S takimi načeli pa kazé popolnoma značaj božje družbe, omejujejo in manjšajo njeno veljavo, njeno učiteljsko oblast, z jedno besedo: vse njeno delovanje. Z druge strani pa moč svetne oblasti tako vzvišujejo, da bi radi podvrgli cerkev božjo pod popolno oblast državno, kakor so jej podvržene druge prostovoljne družbe državljanov. V zavrnitev teh naukov služijo nam dokazi, katerih so se posluževali že apologeti in katere smo že tudi mi naveli v svoji okrožnici „Immortale Dei“. Iz teh dokazov izprevidimo, da ima cerkev po božji naredbi vse lastnosti in pravice pravomočne, najvišje, v vsakem oziru popolne družbe.

Veliko je pa tudi takih, ki nikakor ne odobrujejo misli, naj se cerkev od države loči. Vendar pa ti na to delajo, da bi se cerkev pokorila časovnim razmeram, in da bi se klanjala in ravnala po zahtevah, katere stavi našega časa modrost v vladanji držav. Tako načelo je spoštovanja vredno, če je zmerno in ne nasprotuje resnici in pravici: namreč, da je cerkev, imajoča upanje za kako dobroto, popustljiva, in časovnim razmeram toliko odjenljiva, kolikor dopusti svetost njene službe. — Drugače

LISTEK.

O pijancih.

Čim več kedó pije, tem večjo žejo ima. Skoro vsak človek živi neredno, ki se dá privezati na — krčmo. Jedva vstane, že vtika nos svoj v pol litra, in denarci njegovi jamejo teči v odprtino, ki se nahaja ravno pod nosom. Ni sicer kovač, ali v grlu ima vedno iskro, in vse ljubljanske krčme je ne morejo pogasiti. Ko bi vse sklenice, kojih vsebino je izpil, naložil náse, visočina njihova presežala bi babilonski stolp; in ko bi vse, kar je popil, mogel spraviti v jedno samo posodo, morala bi biti velika kakor jezero, da bi skočil vánj ter se utopil. Če ga vprašate, kako se ima, odgovori vam, da bi se imel jako dobro, ko bi le mogel pogasiti žejo. Listnica njegova je pol litrova steklenica, hranilnica njegova gospoda Oderuha kréma. Čudna voda, koja ga uničuje, pohaja iz te ali one kleti, in tolažba duši njegovi je „mačkovina“. Najbolje dá se primerjati sodu, ki živi in hodi. Gáslo njegovo je: „Kedór kupuje mesó, kupuje kosti, in kedór kupuje vino

ali pivo, kupuje vino in pivo.“ Poleti pije, da bi se ohladil, in po zimi pije, da bi se ogrel.

Vode se boji, kakor peklenšček križa. Pravi, da bi ga črpalo ubilo; toda on ji ne dá priložnosti, da bi mogla dokazati, kako laže. Pitje hladne vode ne položi še človeka na postelj in ne privede ga v dolgove, tudi ne stori žene vdove, otrok pa sirotke. „Smrt in izsuševanje grla po pijančevanju so sosedje“, pravil je star Skot, in imel je prav. Pravijo, da pijančevanje stori iz mnogih ljudi blazne, iz drugih živine in celo vrage. Ali počenja naj ž njimi kar hoče, vsem postavlja na glavo norčevno čepico z rogljički. In taki preopiti norčki hočejo biti še za sodnika ter se posmehujejo treznim ljudem. Nekateri moji tovariši norčujejo se z menoj, da se ne vpijanim, in jaz bi se posmehoval lahko njim, da se upijanim, ali zjokal bi se raje nad njimi, če pomislim, kako blazni so. Dokler pijača utaplja samozavest in razum, dotlej bodo padali ti in jednaki svéti na njih možgane, kakor grah ob zid ali bob ob steno. Pijanemu človeku mogó se smežati samo otroci in neumneži, ki zaradi njegove smešnosti ne vidijo, kako hira na duhu in telesu. O kako istinita je resnica: „Nijeden pijanec ne bode videl večnega

življenja!“ ali pa naša prislovica: „Pijanec se spreobrne, ko se v jamo zvrne!“

Ni je še tako grde besede in dejanja, kojega bi se pijanec sramoval. K takemu živemu gnojišču bi se pošten človek niti približati ne smel. Ko se jame opotekati, postane slep, a ima dobre oči; hromec, pa ima dobre noge. Vidi dvojno luno, dvoje durí v krčmo, in hoče vun skozi obe.

Salomon že pravi, da pijanec in zapravljevec morata osiromašiti. Korak za korakom pada globočeje. Obrt njegov in poklic zaostajata, zaup gine, samo ta nagnjenost k „glažku“ je vedno nepremenjena. Povabi ti prijatelje svoje na „poliček“ in opazi li, da je pozabil doma novce, mora seveda plačati zanj stari prijatelj. Izposója si tako dolgo, da mu nihče konči ne posodi še počenega groša ne.

Sramožljivost zapustila ga je že davno, dasi se ga oni, koji ga poznajo, sramujejo. Usta mu meljejo kakor mlin in so polna ostudnih kvant; pri vinu ali pivu je dokaj ljubeznjiv, priseza ti, da te ljubi in ti pripiva na zdravje. Ubogi trap, blagoslov njegov prinaša mnogo slabega, komur ga on deli. Ženi svoji in otrokom podelil je tega blagoslova že toliko, da se kar tresejo, ko odpre vrata.

pa je z zadevami in nauki, katere so sprijene nravi in napačni razsodki protipostavno vpeljali. Ni ga časa in ga ne bode, da bi svet ne potreboval vere, resnice in pravice. Ker pa je Bog postavil te najimenitnejše in najsvetejše zadeve pod varstvo svete cerkve, ne more biti nič krivičnejšega, kot zahtevati, naj se ona ne zmeni za napake ali krivice, ali naj bi bila popustljiva v takih rečeh, ki so veri škodljive.

Iz povedanega torej sledi, da nikakor ni smeti zahtevati, braniti, podeljevati popolno prostost mišljenja, pisanja, učenja, ali vsestransko versko prostost, kakor da bi to bile naravne človeške pravice. Kajti če bi to bile, smeli bi se ustavljati božjim zapovedim, in človeška prostost bi se ne smela omejevati z nobeno postavo. — Istotako sledi, da se navedene vrste prostosti morejo dopuščati iz pravičnih vzrokov, vendar pa le v oni meri, ki smo jo označili, da se ne sprevržejo v strast in razbrzdanost. — Kjer so pa te prostosti vpeljane, posluževati se jih je tako, da morejo državljani prav delati, in tako kakor cerkev o njih sodi, naj tudi državljani o njih sodijo. Vsaka prostost naj se ima namreč kot zakonita, če povspešuje, kar je uravno dobro, sicer pa nikoli.

Kjer vlada državljanje tako stiska, da veliko trpé od krivične oblasti, dovoljeno je, prizadevati si za tako vravno državo, da bode možno prosto gibati se. Tu namreč se ne tirja ona brezmejna in pregrešna prostost, marveč išče se samo neko polajšanje vsem v korist in zahteva se samo to, da se tam ne krati tudi pravica dobro delati, kjer se dopušča slabo delati.

Tudi ni samo ob sebi zoperpostavno, če se daje prednost taki državni obliki, pri kateri je tudi ljudstvo zastopano, samo da se iz vida ne izgubi katoliški nauk o izviru in izvrševanju očitne oblasti. Cerkev namreč ne obsoja nobene od raznih državnih oblik, da so le same po sebi sposobne povspeševati blaginjo državljanov; a ona hoče, in isto tirja že tudi narava sama, da so tako vravnane, da se ne krati nikomur nobena pravica, najmanj pa cerkvi.

Prav in dobro je, pečati se z javnim življenjem, razun če se tu ali tam zaradi posebnih časovnih razmer drugače ukrene. Cerkev celó želi, da vsak pripomore k občni blaginji ter, kolikor je v njegovi moči, državne koristi brani, varuje in povspešuje.

Cerkev tudi ne obsoja, če njeni narodi nočejo služiti niti kakemu zunanjemu vladarju, niti sploh kakemu vrhovnemu gospodu, če se to more tako zgoditi, da se nikomur krivica ne dela. Konečno tudi onih ne graja, ki se potezajo, da bi živele občine in mesta po svojih zakonih, in da bi se dala občanom in meščanom prilika, kolikor mogoče zboljšati si blagostanje. Cerkev je bila vsegdar zmernih meščanskih prostosti najzvestejša povspešiteljica. Priče tega so nam vzlasti italijanska mesta. Z meščansko svojo ustavo pridobila si je v časi, ko je izveličalna cerkvena krepost brez nasprotnikov prešinjala vse javno življenje, blagostanje, bogastvo, slavno ime.

Trdno upamo, častiti bratje, da bode to, kar smo vam v smislu vere in pameti po naši apostolski službi poročili, prav mnogim v veliko korist, vzlasti še če vi svoje napore našim pridružite. V to povzdigujemo v ponižnosti srca svoje oči k Bogu in

Ali bi ne bilo dobro, da bi se beznice zabíle?

Toda tu čujem prijatelja hmelovine, vina in žganja razjarjenega klicati, rekoč: „Kaj! Ubogemu človeku jemati pivo in vino?“ Kakor bi ga sami ne tiščali v propad, ti prijatelji s tem, da pijančevo nenasitljivost še lehkomišelnost zagovarjajo.

Litrova steklenica izpraznjuje jedilno omaro in mizo, mori ženo in deca slači! Liter je velik tat, uničevalec domačega miru in morilec zadovoljnosti, in najbolje bi bilo, razbiti ga na drobne kosce ali pa mu odkazati prostor na polici z navzgor obrnanim dnom.

Minole dni čital sem v starih novinah, iz kojih sem izstrigel tó-le opomnjo za pijance, naslovne besede: Pijančevanje izganja um, uničuje telo, seka zunanje in notranje nezaceljive rane, je čarodejec zmislov, vrag duše, tat žepu, kralj beraške palice, nesreča žene, tčda in gorjé otrokom.

Kedó drugemu napiva na zdravje, pa svoje lastno uničuje, je — samomorilec! A. S.

goreče prosimo, naj blagovoljno razlije luč svoje modrosti in svojega sveta čez vse ljudi, da morejo, oblagodarjeni s tema krepostima, v zadevah tolike pomembe pravo spoznati in temu spoznanju vsegdar in stanovitno primerno živeti po resnici v zasebnem in javnem življenji. — V poročstvo nebeških darov in v dokaz naše blagovoljnosti podelimo v Gospodu radi apostolski blagoslov vam duhovnikom in vsemu vaši skrbi izročnemu ljudstvu.

Dano v Rimu pri sv. Petru dne 20. junija 1888, v najstarejšem letu našega papeževanja.

Leon XIII., papež.

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. julija.

Notranje dežele.

Cesar se bo vdeležil z nadvojvodom Albrehtom in Jožefom meseca septembra vojaških vaj v Hrvaški ter bo prišel dne 11. septembra v Belovar.

Naučno ministerstvo namerava zopet uvesti na nižjeavstrijskih gornjih realkah veronauk kot obligaten predmet, kar so odpravili deželni zakoni.

Štajerski deželni zbor se bo na kratek čas sešel, kakor že poročano, koncem avgusta; prihodnje zasedanje bo imel potem meseca januarja.

Zagrebski mestni svet je predvčerajšnjim sprejel ponudbo ogerske hipotekne banke v zadevi mestnega posojila 1.800.000 gld.

Dalmatinski deželni zbor je predvčerajšnjim potrdil v tretjem čitanju postavni načrt o predruženju §. 33 občinskega volilnega reda. Pri posvetovanju o deželno-šolskem zakladu so se izčrtali vsi troški za dvojezično šolo v Trogiru, ker po mnenju večine nasprotuje dvojezičnost zakonitim določbam; temu je odločno oporekal vladni zastopnik v šolskih zadevah, nadzornik Peričić. Potrdil se je proračun deželnega zaklada. Deželni zbor je sklenil na Klaičev predlog, da se še enkrat obrne s prošnjo do vlade zaradi zgradbe železnične proge mej Kninom in Zadrom.

Vnanje države.

Srbski kralj bo v kratkem obiskal neke avstrijske toplice. Z vseh krajev mu dohajajo prošnje občin, naj opusti misel na ločitev zakona. Nesrečni Nataliji je dunajsko prebivalstvo priredilo izjave, kar je pa napotilo vlado, da je s celo tropo redarjev obkolila hōtel „Imperial“. Naznanila je ob enem kraljici, da njeno bivanje v Avstriji lahko učini zmešnjave — zapusti naj avstrijska tla. Nemške oblasti se menda že sramujejo svojega odurnega postopanja v Wiesbadnu. „Nat. Ztg.“ celó trdi, da je Nemčija ni pregnala, kar je pa neresnica, kajti kraljica je brzojavila Kristiçu: „... 15 ur smo bili vsi obkoljeni od redarjev, bili smo vjetniki. Vlada mi je naznanila, da moram 6 ur po odhodu prestolonaslednikovem odpotovati. Vse to se je zgodilo na Vaše zahtevanje; tirjam zaradi tega, da mi naznanite, kojega hudodelstva sem se zakrivila. Ni se mi treba bati luči niti gledé političnega, niti zasebnega življenja.“ Včera zvečer je kraljica, kakor pišejo dunajski listi, odpotovala v Pariz.

Havasovo izvestje trdi, da se še vedno ni polegla razprtija mej **bolgarsko**-ministerskimi liberalci in konservativci. Za sedaj pa se še ni bati krize, ker niti ena niti druga stranka noče odstopiti od krmila, dokler ne bo izreklo sobranje odločilne besede.

Ruski krogi se ne strinjajo z nemškim predlogom gledé nove konference. Vedno mnogobrojnejše se čujejo glasovi, ki priporočajo vladi, naj se v nobeni točki ne zaveže nasproti mirovni ligi.

Nemškega cesarja pričakujejo jutri opoldne v Kronstadtu. Viljem bo obiskal tudi Petrograd in Krasnoje Selo. Mudil se bo vsega skupaj v Rusiji štiri dni. — Dunajski diplomatje zatrjujejo, da je Bismarekov tajni namen, ki je v zvezi s potovanjem cesarjev, predlog o zopetni berlinski konferenci, ki naj bi se vršila pod predsedstvom Nemčije v Berlinu. Pri tej priliki bi se presodile vse do sedaj neizvršene točke berlinske pogodbe. Bismarek bi, kratko rečeno, zopet rad postal „pošteni mešetar“. Ako bo Rusija ostala pri svojih zahtevah gledé Bolgarije, tirjala bo Avstrija prisvojitve Bosne in Ercegovine.

Francoska zbornica se je pričela predvčerajšnjim posvetovati o utrjevanjih pristanišč Cherbourg, Brest in Toulon. Nujnost tega predmeta se je odklonila s 341 proti 142 glasovom. Škof Freppel je vložil predlog, da se odpravi dvoboj. Tudi te točke nujnost se je zavrgla, kakor tudi nasvčt bonapartistovca Cuneo d'Ornana, da bi se po radikalcu Bourgeoisu predlagana presoja nstave izročila posebnemu odseku. — Predsednik Sadi-Carnot je sprejel črnogorskega kneza, ki je pozneje obiskal tudi Floqueta.

Kakor poroča „Italie“, obiskal bo meseca oktobra **nemški** cesar **italijanskega** kralja v Rimu, popred pa se bo sešel z **avstrijskim** vladarjem.

Anglija ima vedno svoje težave z naselbinami. Ni še zadušila vstaje Culu-zamorcev, že se z nova poroča o nemirih v Ameriki. Tu so se na

angleški posesti vzdignili Indijanci v Hazeetonu (Victoria British-Columbia); odšla je baterija topničarjev na lice mesta, kjer so vstajniki pobili že mnogo „belih.“

Rumunski list „Romanul“ zavrača napade „Köln. Ztg.“ na novoizvoljeni bukareški občinski svet, rekoč: Obrabljeno sredstvo berlinskega reptiljskega časopisja je očitano vsem rumunskim politikom, da so orožje Rusije, ako se nočejo nepogojno klanjati nemškemu vplivu.

Izvirni dopisi.

Iz Istre, meseca julija. Odkar je začela laška stranka v Istri propadati, malokrat jej je bila priložnost dana, da pokaže pred svetom svoj irendentski sijaj in blišč. — Veliko uslugo jej je zato storil provincijalni glavar dr. Vidulič, da je pred kratkim časom slovesno praznoval 40letnico svojega političnega delovanja. To bilo je zlato jabolko našim dušmanom; od bližine in daljine prihiteli so, da se pokloné svojemu političnemu očetu. In imeli so dosti vzroka, kajti 40 let že preskrbuje njim ta glavar vsakdanjega kruha, 40 let že dela za slavo taljansko na jedni strani, ko mej tem na drugi strani hoče vse slovansko uničiti.

Iz taljanskih slavospevov moglo bi se misliti, da je dr. Vidulič uzor človeka uradnika, koji ima jednako mero za vse svoje podložne. Toda ako si ga ogledamo od prave strani, malo je vzroka povečevati ga. — Početek njegovega delovanja pada v leto revolucijalno 48., od kojega časa mu je menda črna pika na visokem mestu. Od takrat je on vedno faktični vodja vsega taljanskega gibanja v Istri, premda je pred nekoliko leti to častno službo izročil „političnemu društvu isterskemu.“

In kaj je storil v teh letih? — Je-li delal za korist Istrije — za korist Avstrije? — Ne! Razširjal in gojil je Taljanstvo, a zatiral pa Slovanstvo ter s tem delal na škodo Avstriji, koja obeta vsem narodom ravnopravnost. Vidulič vzgojil je največ sedanjo taljansko generacijo, kojoj je malo pri sreću Avstrija, a velika pa je njena ljubezen do prekmorskega vladarja. To kaže se privatno in javno. Posamezne taljanske družine imajo v svojih hišah le podobe taljanskih vladarjev; — da celó v občinskih pisarnah in dvoranah, koje so še v rokah Taljanov, manjkajo podobe našega presvetlega cesarja.

Posamezne službe oddajale so se in se še na migljiej Nestora Vidulič-a le pristašem taljanske stranke, ako jih ni bilo dosti doma, izposodili so si jih iz blažene zemlje Italije.

Hrvatski jezik preganjal se je in se še preganja povsod, kamor seže Viduličeva roka. Dosti je, da opomnimo samo neprilik, koje so se dogodile poslancem slovanskim, ko so prvokrat se drznili govoriti svoj materini jezik v zbornici v Porečji. Vse se je moralo takrat zaprečiti Taljanom samim na čast, da je bila volja Viduličeva. A on je raje dopustil, da so blatili naše zastopnike v zbornici in izvan nje, kakor da bi bil pravici dal mesto. Te kratke vrstice kažejo nam Viduliča — pravega zatiralca hrvatskega naroda, zato pa mu tudi ni nijedna hrvatska občina čestitala k njegovi 40letnici.

Vsi treznomisleči Avstrijanci v Istri čudé se, kako se je takov človek mogel obdržati na tako vplivnem mestu toliko časa, ko velja: ravnopravnost vseh narodov pod habsburško krono živeti.

V zadnjem času govori se nekaj, da isterski deželni glavar misli zapustiti javno delovanje ter se podati v pokoj, kar bi že davno moral storiti. — Vzrok temu pa ni njegova onemoglost, nego to, ker vidi, da se je njegov politični voz zavrl. Ne gre mu vse gladko po njegovi volji. Mnogo njegovih prijateljev nadžupanov izgubilo je svoja častna mesta in tudi ni upanja, da bi jih kedaj zopet pridobili. Največjo preglavico seveda mu pa delajo odlični narodni poslanci v deželnem zboru. Njihovi govori so tako glasni, da jih tudi Vidulič ne more preslišati, da-si bi se časih hotel narediti nevesčega hrvaščini.

In pri vsem tem ga pa še vznemirja misel, da bi se časi mogli še kaj spremeniti ter njemu radi probujajočega se Slovanstva skrbi povečati. — To bi mu gotovo bilo malo prijetno in zato misli se zadovoljiti z lavorikami do sedaj pridobljenimi.

Poročilo vodovodnega odseka o svojem delovanju

od 25. maja 1883. l. do 14. marca 1888. l.

Slavni mestni zbor!

Nedostatek pitne vode čutil se je v Ljubljani že davno. V celem mestu namreč ni več kot 12 javnih vodnjakov. Prebivalstvo pomagalo si je pač s tem, da je zajemalo vodo iz zasebnih vodnjakov; a to je šlo le, dokler je bil dotok vode zadosten. Ako pa je vsled suše začelo nestajati vode po vodnjakih, zaprli so hišni lastniki zasebne vodnjake za splošno porabo in večina prebivalstva bila je odkazana na vodo iz javnih vodnjakov. S kakošnimi nepravilnostmi se je vsled tega bilo boriti semtertje, o tem nam poučljivo govori sledeča leta 1876. sestavljena izkaza o vodnjakih v Ljubljani.

Mesto štelu je: v notranjem mestu 316 hiš in 46 zasebnih vodnjakov, na Poljanah 108 hiš in 50 zasebnih vodnjakov, na šentpeterskem predmestju 166 hiš in 50 zasebnih vodnjakov, na kapucinskem predmestju 96 hiš in 55 zasebnih vodnjakov, v Gradišči 81 hiš in 40 zasebnih vodnjakov, na karlovškem predmestju 34 hiš in 19 zasebnih vodnjakov, v Krakovem 77 hiš in 25 zasebnih vodnjakov, v Trnovem 92 hiš in 20 zasebnih vodnjakov.

Razmerno prišlo je torej na sto hiš: v notranjem mestu 14 zasebnih vodnjakov, na Poljanah 45 zasebnih vodnjakov, na šentpeterskem predmestju 30 zasebnih vodnjakov, na kapucinskem predmestju 57 zasebnih vodnjakov, v Gradišči 50 zasebnih vodnjakov, na karlovškem predmestju 55 zasebnih vodnjakov, v Krakovem 32 zasebnih vodnjakov, v Trnovem 21 zasebnih vodnjakov.

Naravno je, da so se v takih razmerah, katere so od sedaj postale še neugodnejše, izmed občinstva večkrat čule pritožbe o nedostatku pitne vode in da je mestnemu zboru že davno bilo pečati se z vprašanjem, kako bi se temu dalo opomoči. Prvi poskus storil se je s tem, da se je v seji z dne 20. maja 1870. leta sklenilo ustanoviti posebno komisijo za pregledovanje vodnjakov. Ta komisija, katere člani so bili: mestni fizik dr. Kowatsch (predsednik), mestni inženir dr. Wagner ter mestna odbornika dr. Keesbacher in Terpin, dala je pred vsem javne in tudi nekatere zasebne vodnjake kemično preiskati, da konstatuje, kakošno vodo pije ljubljanske prebivalstvo. Preiskava, katero je izvršil gosp. profesor Baltazar Knapitsch, pokazala je, da je pitna voda v Ljubljani večinoma tako pokvarjena, da bi raba njena v slučajih nalezljivih bolezni bila nevarna. Kljub temu pa je komisija v poslednji svoji seji, dne 29. aprila 1876. l., sklenila, da se ima mestnemu zboru priporočati, naj bi se napravil jeden vodnjak na Marijinem Trgu, kateri bo dobival vodo iz vodovoda s tivolskega hriba, jeden pa na Križevniškem Trgu s podzemeljsko vodo. Na vodovod, ki bi preskrboval celo mesto z dobro in zdravo pitno vodo, izrekla se je komisija v že omenjeni seji jednoglasno, da ni misliti.

Dasi so sklepi komisije bili sprejeti v mestnem zboru, niso se vendar izpeljali.

Leta 1877. ustanovil se je vsled sklepa mestnega zbora z dne 15. sept. stalni mestni zdravstveni svet ter so bili za člane istega odbrani gg.: dr. Fran Ambrožič, Fran Doberlet, dr. A. Eisl, dr. Fran Illner, dr. Miroslav Keesbacher, dr. Viljem Kowatsch, Peter Lassnik, Fran Schantel, J. Tome in Adolf Wagner. V tem svetu prišlo je poleg drugega na razgovor tudi vprašanje gledé nedostatka dobre pitne vode in priporočilo se je mestnemu zboru, naj proučuje vprašanje gledé splošnega vodovoda za mesto Ljubljano. (Dalje prih.)

Dnevne novice.

(Povodom štiridesetletnice cesarjeve) daroval je č. g. Franc Čarman, c. kr. vojaški kapelan v p., dve obligaciji po 100 gld. za šolo pri sv. Ani blizu Tržiča.

(Mil. gosp. knez in škof) podelili so danes zjutraj 16 gg. bogoslovcem subdijakonat.

(Osmina) po pokojnem č. gosp. J. Jeriču bo jutri ob 8. uri v stolni cerkvi.

(V gimnazijo ljubljansko) oglasilo se je, kakor se nam dodatno poroča, v prvem obroku dne 15. t. m. 200 učencev za prvi razred, in sicer v nemški oddelek 36, v slovenski pa 164. Po postavni

natančni preskušnji dne 16. in 17. t. m. so se v nemški oddelek sprejeli vsi, v slovenski pa 143, izvrglo se jih je 21, ki so jokaje popuščali šolsko poslopje. Ker se bodo mnogi novi z repetenti ali ponavljalci vred še oglasili v jesenskem obroku, in bi krivica bila odganjati jih, razvidno je, kolika živa potreba bila je gimnazija v Kranji, kajti sedaj se mora otvoriti druga gimnazija v Ljubljani!

(Upravna komisija c. kr. vojaškega inženirskega ravnateljstva v Trstu) naznanila je trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo radi zagotovila pahišja za novo pehotno vojašnico v Ljubljani vršila pismena ponudbena razprava v sredo dne 25. julija 1888 ob 12. uri opoludne v pisarni c. kr. vojaškega inženirskega ravnateljstva v Trstu. Delo, ki se bo oddajalo, preračunjeno je z najvišjim zneskom 13.588 gld. Pogoji natečaja in ponudbeni obrazci dobivajo se v pisarni omenjenega ravnateljstva v Trstu proti sprejemnemu potrjilu; v isti pisarni so tudi na ogled občni in posebni pogoji, črteži in opis onega pahišja, katerega izdelovanje se bo oddajalo, natečajteljem ali njih dovoljno izkazanim zastopnikom vsak dan od 18. do 24. julija 1888.

(V neprijetnem položaji) bil je dne 12. t. m. popoludne neki kolesar, ko je drvil svojega dvožnega konja od Lukovice proti štajerski meji. V Blagovici pri hiši Ig. Pavliča obljajal ga je pes na hišnem pragu, ne da bi ga napal; plemeniti jezdec pa je potegnil revolver, z jednim strelom usmrtil psa ter jo brzo odkuril. Lastnik psa, ne bodi len, zapregel je v trenutku konja in pričela se je „divja gonjba“. Na nesrečo junaškemu jezdecu peljala je pot na strmino proti gori Učaku pred Trojanami. Kolesar je pihal in sopel, a zastoj; preganjalec došel ga je ravno na vrhu klanjca, zgrabil ga za ovratnik ter zahteval 4 gld. odškodnine za psa. Mladi gospodič pa je bil popolnoma suh, kakor je trdil. V krčmi g. Konška v Trojanah pokazal je orožni list, glaseč se na ime Bertolda Diamanta, tehnika iz Brucka ob Muri, ter svečano obljubil, da bo takoj z doma poslal zahtevano odškodnino. Dobri kmetič je izpustil gospoda in sedaj pričakuje odškodnine. Bržčas bo dolgo čakal.

(Deželni šolski svet) je na nasvèt deželnega zdravstvenega sveta ukazal vsem vodstvom srednjih in ljudskih šol, da strogo prepovedó učencem kadenje in prestopnike prepovedi ostro kaznujejo.

(„Rimski katolik“) imenuje se list, ki ga vrejuje in izdaje č. g. dr. Anton Mahnič, profesor bogoslovja v Gorici, in tiska hilarijanska tiskarna. Prvi zvezek, ki je ravnokar izšel, obseza 96 strani. Vsebinska mu je: Predgovor vrednikov. — Več luči, ali nekoliko poglavij o idealizmu (sp. dr. A. Mahnič). — Katoliški liberalizem. — Pisma o vzgoji, piše dr. Mahnič. — Črtice o ruski cerkvi, spisuje A. Červ. — Pamet in sv. pismo o narodnosti. — O bistvu cerkve. — Listek: Iz dnevnika Štefana Hodulje. V pustu spisal za post Tone od Kala. — Slovestvo: Poezije S. Gregorčiča. — Cuore. De Amicis. — Ogled po katoliškem in slovanskem svetu. — List bo izhajal vsako četrtletje po enkrat ter velja 2 gld. Naročnino prejema opravištvu v Gorici, Rabatišče št. 20, v Ljubljani „Katoliška bukvarna.“

(Prostovoljna požarna bramba v Gornjemgradu) priredi dne 5. avgusta 1888 v spomin 40-letnega vladanja Nj. veličanstva presvetlega cesarja Franca Jožefa I. velikanško slavnost združeno z blagoslovljenjem društvene zastave, brizgalnice in poslopja. Spored: 1. Dne 4. avgusta t. l. zvečer razsvetljava trga in večernica. 2. Dne 5. avgusta t. l. ob 4. uri zjutraj budnica. 3. Od 8. do 9. ure dopoludne sprejem gostov in društev. 4. Od 1/2 11. do 12. ure cerkvena slavnost in blagoslovljenje zastave, brizgalnice in poslopja. 5. Od 12. do 1. ure obed. 6. Od 1. do 2. ure vaja prostovoljne požarne brambe. 7. Od 2. ure naprej občna tombola z jako velikimi dobitki, kateri so pri gosp. glavarju na ogled. 8. Po tomboli zabava na kegljišči. 9. Ob 8. uri zvečer prosta zabava. P. n. gostje blagovolijo naj svoj dohod naznaniti do konca julija.

(Obrtne zadruge). V krškem sodnijskem okraju so obrtne zadruge ustanovljene in njih načelniki tako sestavljeni: Trgovski zadrugi je načelnik g. R. Englsberger, namestnik g. Aumann; gostilničarski in mesarski zadrugi je na čelu g. Gregorič, namestnik g. Rupert; zadrugi svobodnih, dopuščenih in rokodelskih obrtov je načelnik g. Jugovic, namestnik g. Jurčič. V Radečah so tudi voljeni odbori novim zadrugam, in sicer tako-le: Trgovski zadrugi sta na čelu gg.: Koželj in Pod-

lesnik, krčmarski gg.: Drmelj (v Boštanju) in Petrič; zadrugi ostalih obrtov pa gg.: Rižnar in Kajtna.

(Shod c. kr. notarjev) v področji graškega nadsodišča bo dne 22. t. m. ob 10. uri dopoludne v Gradci.

(Sedem milijonov kredita) zahtevala bo vlada še to jesen za pomnoženje voznega parka državnih železnic.

(Koliko Gradec mesa pojé?) Meseca maja pobili so v mestni klavnici 1213 volov, 471 krav, 32 bikov in 108 junic, zaklali 87 konj, 665 telet, 97 komadov drobnice in 8 prašičev. Po hišah so poklali 88 telet in 749 prašičev. Zaklanih so v mesto pripeljali 3682 telet, 850 drobnice in 3706 prašičev.

(Poziv.) Zupljivo obračam se na slovenske, hrvatske i srbske rodoljube, pozivajoč jih prijateljski, da se izvolijo predplatiti ali naročiti na tretjo knjigo mojih glasbotvorov, koje kanim v kratko vreme obelodaniti. Knjiga obsezala boe obširno i raznovrstno gradivo, ter se nadam, da boe zanimala vsacega, koji se glasbom ali pevanjem bavi. Zadržaj knjige boe naslednji: 1. „Guslam“, (I. Sundečić) za moški zbor; 2. „Oj vstani solnce moje!“, (S. Gregorčič) za sopran ali tenor spremljevanjem glasovira; 3. „Bolgarska davorija“, (A. Aškerc) za moški zbor; 4. „Polonaise“, za glasovir; 5. „Veni, cviete!“, (A. Šenoa) za moški zbor; 6. „Pitaš, dušo“, (L. Vukelić) za bariton spremljevanjem glasovira; 7. „Proletna pjesma“, (I. F. Gundulić) za mešani zbor; 8. „Ljubice“, (A. Harambašić) za moški zbor; 9. „Na goro!“, (M. Vilhar) dvospev za viši i niži glas spremljevanjem glasovira; 10. „Liep je danak proletan“, (A. Harambašić) za moški zbor; 11. „Kada mi zviezdo“, (L. Vukelić) za alt ali bas spremljevanjem glasovira; 12. „Tužaljka“, (F. S. Vilhar) za moški zbor; 13. „Scherzo“, za glasovir; 14. „Veselo!“, (F. S. Vilhar) za moški zbor; 15. „Oj ti lane!“, (A. Harambašić) za moški zbor; 16. „Spljetu“, (F. S. Vilhar) za moški zbor; 17. „Gavotte“, za glasovir; 18. „S Bogom!“, (F. S. Vilhar) za moški zbor; 19. „V spomin Miroslava Vilharja“, (A. Funtek) za moški zbor; 20. „Kaži mi!“, (A. Harambašić) za moški zbor; 21. „Etude“, za glasovir; 22. „Geslo“, (F. S. Vilhar) za moški zbor; 23. „Mazurka“, (F. S. Vilhar) za mešani zbor spremljevanjem glasovira; 24. Predigra k „Balkanskoj Carici“, (Nikola I.) za orkester, priredjena za glasovir (četveroročno). Ker bodo tiskovni troški vsled obilega zadržaja visoki i ker moram iste napred izplatiti, prosim osobito dosadanje naročnike svojih glasbotvorov, da mi izvolijo priposlati predplatni iznos — dva forinta, — kajti samo tim načinom boe mi mogoče, delo čim prije izdati. Od naših društva i članova njihovih pričakujem izdatne podpore. Prva knjiga je popolnoma razprodana; ako bi se pak oglašil zadosten broj novih naročnika, dal bi tiskati drugo izdanje. Cena prvej knjigi je dva forinta. Druga knjiga se može še dobiti i to po 1 for. 60 n. Konečno javljam slavnemu občinstvu, da nameravam takoj za tretjo knjigo obelodaniti svoje najnovije delo „Zvonimir“ kralj hrvatski, romantično opero v tresh činih, i to v glasovirnom izvadku s popolno partituro za pevanje i popolnim tekstom. Da olajšam izplačivanje naročnine, namenil sem to delo izdati v tresh knjigah, za vsaki čin jedno knjigo po dva forinta. Razume se, da izide delo kakor rukopis i da se nasproti javnosti pridržujuju vsa prava. Zahvaljujuć jugoslavjanskim rodoljubom za dosadanje podpiranje, nadam se čvrsto, da bodo tudi zdaj moje nastojanje uvažili i dragovoljno odzvali se temu pozivu. Spljet (Dalmacija) v dan sv. Cirila i Metoda 1888.

F. S. Vilhar.

Raznoterosti.

— Izročitev srbskega prestolonaslednika. Nekdo, ki je bil osebo navzoč od kraja do konca pri ločitvi srbskega prestolonaslednika od njegove matere, poroča o tem „Wr. Allg. Ztg.“: V četrtak zvečer je naznanil redarstveni predsednik wiesbadenski kraljici Nataliji, da bo v petek zjutraj če treba siloma izročil kraljeviča srbskim odposlancom. Kraljica je protestovala zoper silovitost, a dostavila je, da se bo udala kruti sili. Potem je povedala Aleksandru, da mora drugo jutro odpotovati. Prestolonaslednik je zajokal, rekoč: „Grem že v Beograd, a ti, moja mati, moraš iti z menoj.“ Potem je šel spat. Bilo je v petek zjutraj — kraljica je ravno odzajutrkovala — tu so se odprla vrata v salon ter se je prikazal predsednik z mnogimi oboženimi redarji. Prišel se je nastopni dvogovor: Predsednik: „Veličanstvo, čas odhoda je prišel.“

— Kraljica: „Pritožiti se moram, da pride redarstvo v moje stanovanje, ko sem se vendar izjavila, da se ne ustavljam.“ — Predsednik: „Ravnaj se po višjem ukazu.“ — Kraljica: „Se je dve uri časa, kajti vlak se odpelje še-le opoldne.“ — Predsednik: „Obžalujem, a prestolonaslednika moram takoj vzeti seboj.“ — Kraljica: „Spremila ga bom na kolodvor.“ — Predsednik: „Tega ne smem dovoliti; naročilo se mi je marveč strogo, da Veličanstvo ne sme zapustiti vile pet ur.“ — Kraljica: „V navzočnosti redarjev tedaj, s kojim ste me prej iznenadili, kakor sem se nadejala, moram se posloviti od svojega otroka?“ — Policijski predsednik je na to molčal. Tu je zahteval ob tla z nogama kraljevič, ki je bil pri tem razgovoru navzoč, rekoč: „To je razžaljenje in sramota, nikedar v svojem življenji ne bom več stopil na nemška tla.“ — Ko je videla kraljica, da se ne dá omeščati predsednik, poslovila se je ganljivo od svojega sina. Oba sta pretakala britke solze; kraljica ga je zopet in zopet pritiskala na svoje užaljeno materino srce ter ga poljubovala. Tuga zaprla jej je glas, niti besedice ni mogla izpregovoriti. V tem pretresujočem trenutku začul se je zopet suhoparni glas predsednikov: „Veličanstvo, opozoriti Vas moram na svoj ukaz.“ Tu je Natalija zadnjipot poljubila svojega sina, ki je koj potem odšel v spremstvu redarjev na kolodvor. Kraljica je stala pri oknu ter jokaje migala v slovo svojemu otroku, ki se je rosnim očesom obračal proti vili.

Narodno gospodarstvo.

Sadni razstavi v Ljubljani in na Dunaji.

Sadjarstvo je postalo toli važna panoga kmetijstva, da se ne sme prav nič zamujati, kar bi jo utegnulo pospeševati. K pospešnim sredstvom štejemo razstave. Letošnjo jesen bomo imeli veliko državno sadno razstavo na Dunaji in deželno sadno razstavo v Ljubljani. Niti poklicani krogi, niti posamezni sadjarji ne smejo teh prilik zamuditi, ampak naj se okoristijo razstav. Državna sadna razstava na Dunaji bode imela nalogo pokazati, kakšno je sadjarstvo po Avstriji, koliko je napredovalo, in kaj vzmore gledé sadne kupčije nasproti inozemstvu. Glavni namen bode torej razstavi, da pokaže kupcem naše sadne pridelke ter da jih vabi k nam na sadno kupčijo. To je gotovo toli važno, da Slovenci ne smemo zamuditi te prilike, da si pridobodemo sadnih kupcev. Državna sadna razstava bode pa prirejena po posebnih načelih, vsled katerih ni tako lahko vdeležiti se je posameznikom, zato je prevzela vso reč naša kmetijska družba sama. Na tej razstavi, ki bode od 29. sept. do 7. oktobra t. l., razstavljeno bode najbolj važno zimsko sadje, in sicer jabolka in hruške. Po programu se pa smejo razstaviti le zbirke, ki obsegajo največ po 15 vrst jabolk ali hrušek, ki dobro uspevajo na kakem posebnem kraju, v posebnih razmerah, v posebni zemlji in ki so dobre ali za gospodarsko ali kupčijsko porabo. Zbirka mora biti vsa dobra za visokodebelno ali pa za prtično drevje. Pri vsaki zbirki se more razstaviti tudi manj nego 15 vrst. Kmetijska družba torej nujno pozivlje vse sadjarje in tiste, ki se zanimajo za sadjarstvo, da se prijavijo, če morejo tako zbirko prirediti. Nikakor ni treba, da je dotičnik sam posestnik. Te zbirke se nekako tako-le sestavljajo: N. pr. Nekdo živi v vetrnem kraju vlažne, ilovnate zemlje ter pozna sadje tega kraja ali pa so mu vsaj znani dobri sadjarji. Ta poišče in izbere 15 ali tudi manj jabolčnih ali hruševih vrst, katere so znane že mnogo let, da dobro uspevajo na visokodebelnem drevju v vlažni zemlji in v vetrni legi. Kdo drug more narediti tako zbirko za druge razmere ali pa za prtično drevje. Kdor ne pozna pomoloških imen, naznani naj domača imena. Izmišljevati si nihče ne sme, poštenost in resnica sta prva pogoja. Kdor hoče torej na korist naši lepi domovini prevzeti ta posel, naj se nemudoma oglasi pri kmetijski družbi v Ljubljani ustno ali pismeno. Pové naj, za kake razmere bode naredil zbirko in iz koliko vrst. Troške bode plačala družba.

Oglasiti se je do 1. avgusta t. l. Ime vsakega razstavnika bode pri razstavi na njegovi zbirki označeno, ter bode deležen odlikovanja. Torej na delo! Nihče naj se ne zanaša na drugega, in dežela bode gotovo častno zastopana. Posebno prosimo gg. duhovnike in učitelje, naj se ganejo in delajo.

Deželna sadna razstava v Ljubljani pa bode imela najbolj poučiti o raznih sadnih vrstah, kako se pri nas izponašajo, in katere bomo v prihodnje priporočali. Te razstave se bode vdeležiti vsakemu zavednemu sadjarju kranjskemu. Kmetijska družba bode pa ob enem skrbela, da bode videti na razstavi stroje in priprave, potrebne za umno in napredno sadjarstvo. Tudi šolskim vrhom bo dana prilika pokazati vspehe svoje. Programe deželne razstave, ki bode sredi oktobra meseca, objavimo še o pravem času.

C. kr. kmetijska družba kranjska.

Izdajatelj: Matija Kolar.

Telegrami.

Kronstadt, 18. julija. Ladija „Slavjanka“ s častniki in krmarskim vojaškim korom je danes odrinila v morje, da pripelje nemško brodovje v luko; čakala je bo pri Hochlandu.

Kronstadt, 17. julija. Carska ladija „Carjevna“ s carom in carjevno na krovu je ob 1/2 6. uri na poti v Petrovi Dvor mimo priplula.

Dagerot (Estlandija), 18. julija. Cesarska ladija „Hohenzollern“ z ostalim spremljajočim mornaričnim oddelkom je danes zjutraj priplula mimo Dagerota.

Pariz, 17. julija. Zbornica je potrdila v prvem čitanju kredit 67 milijonov za utrjevanje pristanišč.

Chicago, 18. julija. Zasledili so zaroto ter našli 12 dinamičnih bomb, eden revolver in eno bodalo. Ista je nameravala uničiti stanovališča pri zadnji pravdi zoper socialiste vdeleženih sodnikov, sodišče, druge javne stavbe in vredniške pisarne. Tri osebe so zaprli.

Umrli so:

16. julija. Ana Topolavec, šivilja, 25 let, Vegove ulice št. 9, jetika. — Karol Herxhel, umirovljeni oficijal, 80 let, sv. Florijana ulice št. 22, Marasmus senilis.

17. julija. Gustav Sterger, strežaj, 34 let, Kolodvorske ulice št. 6, jetika.

V bolnišnici:

11. julija. Marija Planinšek, delavčeva žena, 37 let, Phlegmasia alba. — Marija Jakopič, delavka, 51 let, Apoplexia cerebri. — Aleš Gerkman, vrtnar, 34 let, Poljanska cesta št. 42, Variola.

14. julija. Marija Selak, gostija, 47 let, jetika.

15. julija. Franc Johan, delavec, 26 let, jetika.

16. julija. Anton Ravnikar, sin prepenjalca vozov, 16 mes., oslavljenje.

Tujci.

16. julija.

Pri **Mattéu**: Pfeifer, fin. nadsovetnik, iz Trsta. — Geza Gombo, trg., iz Budimpešte. — J. Loltch, trgovec, iz Prage. — Simon, nadzornik, iz Maribora. — Elsbacher, trgovec, Laškega Trga. — Baas, trgovec, z Dunaja. — C. Anton, tajnik, iz Gradca.

Pri **Slonu**: V. Maffei, veletržec, iz Trsta. — J. Sušnik, iz Idrije. — A. Mihailovich s soprogo, uradnik mornarice, iz Pulja. — A. Strohmayr, c. kr. major z družino, iz Trsta. — C. Schlieff, zasebnica z družino, iz Dunaj. Novega mesta. — K. Kaufman, posestnica hotela, iz Zagreba.

Pri **Južnem kolodvoru**: A. Gylini, S. Gentilomo iz Trsta. — J. Ballis, P. Jugovic z Vrhnike. — Anton Zakrajšek iz Reke.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.		726.5	20.3	brezv.	d. oblačno	
17. 2. u. pop.		727.8	23.3	m. jzap.	del. jasno	22.0
9. u. zveč.		727.8	18.1	sl. jzap.	jasno	

Zjutraj od 1. do 3. ure dež, dopoldne jasno, popoldne vetrno. Srednja temperatura 20.6° C., za 1.5° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

18. julija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 15 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ 16% „	82 „ 55 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	112 „ 20 „
Papirna renta, davka prosta	96 „ 60 „
Akcije avstr.-ogerske banke	872 „ — „
Kreditne akcije	308 „ 60 „
London	125 „ — „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 90 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 90 „
Nemške marke	61 „ 17 1/2 „

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gl.

50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gl.,

žimnate modroce po 20 gl., vozičke za otroke,

okvirne za svete in posvetne podobe, in sicer za 20 odstotkov ceneje, kakor drugod.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela.

Cenilnik s podobani zastonj in franko.

„Kmetovalec“

je edini slovenski, gospodarski list s podobami. „Kmetovalec“ izhaja dvakrat na mesec na celi péli. „Kmetovalec“ prinaša poljedelske, živinarške, vinarške in druge članke, gospodarske novice ter daje naročnikom svojim dobre gospodarske svete. „Kmetovalec“ stoji na leto 2 gl., za gg. učitelj in knjižnice ljudskih šol pa le 1 gl. Naročniki, hi vstopijo med letom, dobé vse izišle številke bistega letnika.

KMETOVALEC.

Dobro gospodarstvo list v polje „Kmetovalec“ izhaja dvakrat na mesec na celi péli. „Kmetovalec“ prinaša poljedelske, živinarške, vinarške in druge članke, gospodarske novice ter daje naročnikom svojim dobre gospodarske svete. „Kmetovalec“ stoji na leto 2 gl., za gg. učitelj in knjižnice ljudskih šol pa le 1 gl. Naročniki, hi vstopijo med letom, dobé vse izišle številke bistega letnika.

„Vrtnar“

je list s podobami, hi prinaša sadjarške in spleh vrtnarske članke. „Vrtnar“ izhaja dvakrat na mesec. „Vrtnarja“ dobé naročniki „Kmetovalec“ zastenj. (11)

Naznanilo.

Županstvo v Mengši naznanja, da je slavna c. kr. deželna vlada dovolila mesto sejma sv. Urbana.

semenj na dan sv. Ane 26. t. m.

Janez Levec,
župan.

OTOMANE,

!!gld. 38 a.v.!!

(glej podobo), najbolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapetirano pohištveno orodje, preoblečeno z modernim in močnim blagom in popolno pozamentirajo, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

no pozamentirajo, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4,

Uzorec blaga resnim kupcem franko na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federnadrtzen) 10 gl. in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot specialitet: altarne preproge.

Ceniki s podobami zastonj in franko na zahtevanje.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano reelno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočila za prekupece so oljnate barve v ploščevinastih pušicah (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoške Tiskarne“ v Ljubljani.